

CASP 2024

Galutinė ataskaita

*Teisingumas
ir vartotojų
reikalai*

TURINYS

Santrumpų sąrašas	3
Santrauka	4
„CASP 2024“ ir jos veiklų apžvalga	4
Pagrindiniai „CASP 2024“ rezultatai ir išvados	4
Pagrindinės rekomendacijos	7
Projektas „CASP 2024“	8
Projekto „CASP 2024“ ir jo veiklų aprašas	8
Dalyvaujančios RPI	9
Su konkrečiais gaminiais susijusi veikla	11
Kūdikių čiulptukai	11
Maitinimo kėdutės	13
Apšvietimo girliandos	14
Mažieji elektriniai šildytuvai	16
Vienkartinės elektroninės cigaretės	18
Vaikiški dviračiai	20
Slaimo žaislai (pakartotinis bandymas)	22
Horizontaliosios veiklos	24
Standartizavimas	24
Pradinis rinkinys naujokams	25
Išvados	26
Bendros išvados	26
Rekomendacijos	27

Santrumpų sąrašas

CASP	Koordinuotos gaminių saugos veiklos (angl. Coordinated Activity on the Safety of Products)
CEN	Europos standartizacijos komitetas
TEISINGUMO GD	Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas
EK	Europos Komisija
EEE	Europos ekonominė erdvė
ELPA	Europos laisvosios prekybos asociacija
EN	Europos standartas
ES	Europos Sąjunga
HV	Horizontalioji veikla
DBGS	Direktyva dėl bendros gaminių saugos 2001/95/EB
RBGS	Reglamentas dėl bendros gaminių saugos 2023/988
ISO	Tarptautinė standartizacijos organizacija
ŽID	Žemos įtampos direktyva 2014/35/ES
RPI	Rinkos priežiūros institucija
ESOL	Europos Sąjungos oficialusis leidinys
PSA	Su konkrečiais gaminiais susijusi veikla
SAGA	„Safety Gate“ rizikos vertinimo priemonė
REACH	Cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų reglamentas (Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006)
TK	Techninis komitetas
TGD	Tabako gaminių direktyva
TS	Techninė specifikacija
ŽSD	Žaislų saugos direktyva 2009/48/EB

Santrauka

„CASP 2024“ ir jo veiklų apžvalga

Bendras aprašas

Koordinuotų gaminių saugos veiklų (angl. Coordinated Activities on the Safety of Products, toliau – CASP) projektu skatinamas bendradarbiavimas tarp rinkos priežiūros institucijų (RPI) iš ES ir ELPA šalių, siekiant užtikrinti bendrojoje rinkoje parduodamų gaminių saugą.

Pagrindinis CASP projekto tikslas – užtikrinti saugią bendrąją rinką, suteikiant RPI reikiamas priemones, kad jos galėtų bendrai išbandyti rinkai teikiamus gaminius, nustatyti jų keliamą riziką ir parengti bendras pozicijas bei procedūras. Be

to, CASP siekiama palengvinti diskusijas ir sudaryti sąlygas prasmingai keistis idėjomis, kad būtų sukurti bendri metodai, metodikos, praktinės priemonės ir gairės. Projekto metu taip pat vykdoma aktyvi komunikacija apie projekto veiklą ir rezultatus, taip prisidedant prie didesnio ekonominės veiklos vykdytojų ir vartotojų supratimo apie gaminių saugą.

Veiklų aprašymas

CASP projektu suburiamos RPI bendradarbiauti pagal jų nustatytus prioritetus. Kasmet CASP sudaro skirtingos veiklos rūšys, suskirstytos į su konkrečiais gaminiais susijusias veiklas (toliau – PSA) ir horizontaliąsias veiklas (toliau – HV). RPI atliekamos užduotys šiose dviejose kategorijose labai skiriasi. Su konkrečiais gaminiais susijusių veiklų dalyviai išbando bendrai atrinktus gaminius savo nacionalinėse

rinkose. Gaminiai bandomi akredituotose ES ir (arba) ELPA laboratorijose pagal bendrai sutartus bandymų kriterijus. Tuo tarpu HV veikia kaip žinių mainų platforma rinkos priežiūros institucijoms, kurioje kuriami bendri rinkos priežiūros metodai, procedūros ir praktinės priemonės.

Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos	Horizontaliosios veiklos
PSA1 – Kūdikių čiulptukai PSA2 – Maitinimo kėdutės PSA3 – Apšvietimo girliandos PSA4 – Mažieji elektriniai šildytuvai PSA5 – Vienkartinės elektroninės cigaretės PSA6 – Vaikiški dviračiai PSA7 – Slaimo žaislai (pakartotinis bandymas)	HV1 – Standartizavimas HV2 – Pradinis rinkinys naujokams

Pagrindiniai „CASP 2024“ rezultatai ir išvados

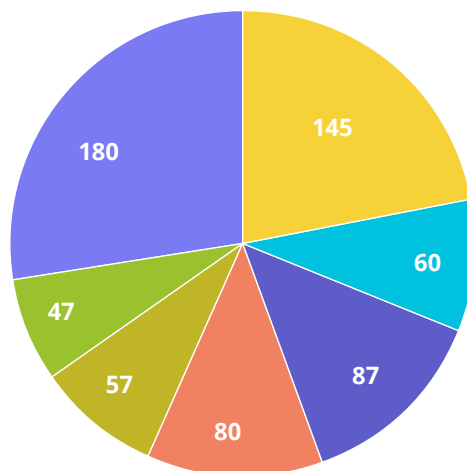
Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos

Per visas septynias su konkrečiais gaminiais susijusias veiklas dalyvaujančios RPI paėmė 656 pavyzdžius, vadovaudamosi gaminių atrankos metodika, nustatyta kiekvienai gaminių kategorijai. Pavyzdžių ėmimas buvo atliekamas pagal institucijų suderintą paskirstymą, atsižvelgiant į kiekvienos rinkos ypatumus ir galimybes. Nors metodai gali šiek tiek skirtis, RPI paprastai taiko riziką pagrįstą pavyzdžių ėmimo metodą.

Kiekvienos su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos pavyzdžiai buvo tiriami vienoje akredituotoje bandymų laboratorijoje pagal bendrą bandymų planą. Be laboratorinių tyrimų, RPI tikrino įspėjimus, ženklavimą ir instrukcijas savo nacionaline (-ėmis) kalba (-omis).

1 pav. Bendras patikrintų pavyzdžių skaičius (N = 656)

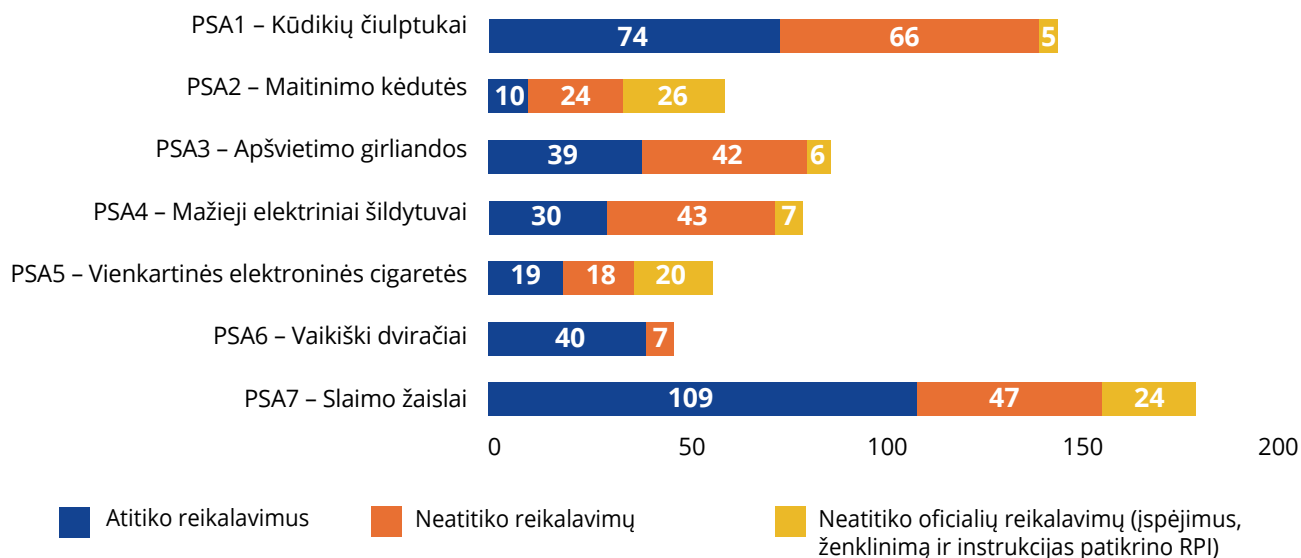
- PSA1 – Kūdikių čiulptukai
- PSA2 – Maitinimo kėdutės
- PSA3 – Apšvietimo girliandos
- PSA4 – Mažieji elektriniai šildytuvai
- PSA5 – Vienkartinės elektroninės cigaretės
- PSA6 – Vaikiški dviračiai
- PSA7 – Slaimo žaislai

Išbandytiems pavyzdžiams taikytos korekcinės priemonės pirmiausia yra skirtos pašalinti iš rinkos tuos gaminius, kurie kelia riziką vartotojų sveikatai ir saugai. Galutiniai rezultatai nesuteikia statistškai patikimo Europos bendrosios rinkos vaizdo.

Paveiksle pateikiami bendri kiekvienos su konkrečiais gaminiiais susijusios veiklos bandymų rezultatai.

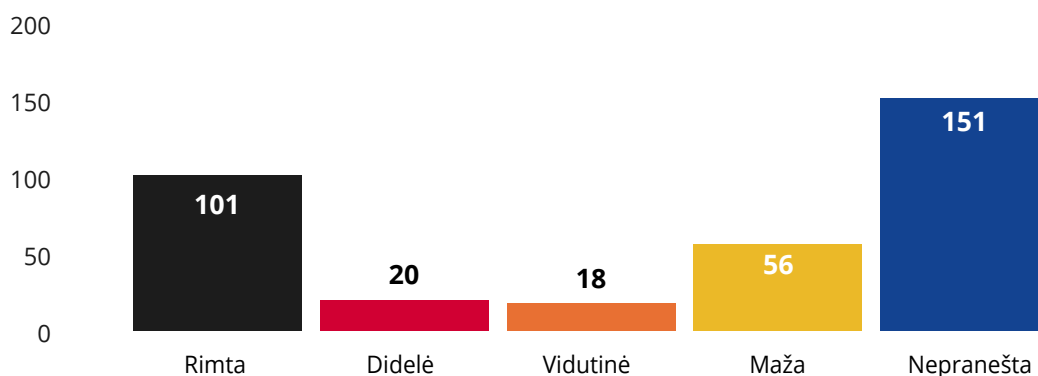
2 pav. Bendri bandymų rezultatai (įskaitant įspėjimų, ženklinimo ir instrukcijų patikrinimus) (N = 656)

RPI atliko rizikos vertinimus pavyzdžiams, kurie neatitiko reikalavimų. Šiame vertinime buvo analizuojama galimų galutinių vartotojų sužalojimų rizika ir tokių sužalojimų tikimybė. Bendri rizikos vertinimai yra svarbi su konkrečiais gaminiiais susijusios veiklos laboratorinių susitikimų

dalis, leidžianti RPI formuoti bendrus metodus ir aptarti sudėtingus atvejus. Be to, RPI turėjo galimybę pranešti apie numatomas įgyvendinti taisomąsias priemones ir jas aptarti.

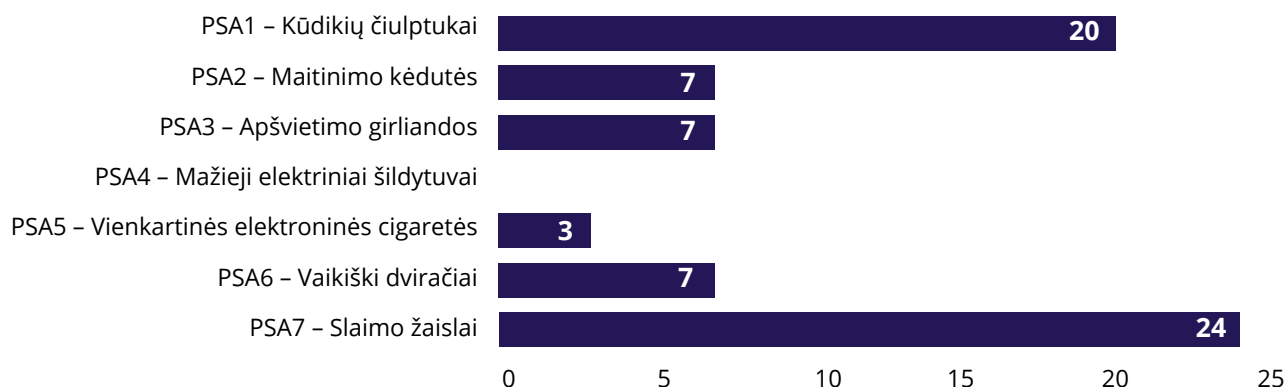
3 pav. Bandymo reikalavimų neatitikusių gaminių pavyzdžių rizikos lygių apžvalga (N = 80)

1 lentelė. Taisomųjų priemonių, kurių buvo imtasi, suvestinė pagal su konkrečiais gaminiais susijusią veiklą

Priemonių tipas	PSA1	PSA2	PSA3	PSA4	PSA5	PSA6	PSA7	IŠ VISO
Gaminio atšaukimas iš galutinių vartotojų	21	2	7	2	1	14	17	64
Gaminio pašalinimas iš rinkos	6	9	2	3	5	8	12	45
Draudimas prekiauti gaminiu	21	2	5	2	4	5	37	76
Gaminio sunaikinimas	1	0	1	0	0	0	8	10
Pardavimo sustabdymas	3	0	3	1	0	11	18	36
Gaminio pašalinimas iš internetinės prekybos vietos ir (arba) internetinės parduotuvės	6	0	0	2	0	0	8	16
Pasienyje atmestas importas	0	0	0	0	0	1	0	1
Sankcijos ekonominės veiklos vykdytojui	0	0	6	4	16	0	2	28
Nurodymas ekonominės veiklos vykdytojui pakeisti ir (arba) patobulinti gaminį	14	11	2	9	0	3	6	45
Nurodymas ekonominės veiklos vykdytojui pažymėti gaminį atitinkamais įspėjimais	2	13	13	3	0	1	2	34
Vartotojų įspėjimas apie riziką	0	11	0	0	0	0	0	11
Pranešimas atsakingai RPI	2	0	1	2	0	0	0	5
Kita	1	1	6	5	1	0	3	17
IŠ VISO	77	49	46	33	27	43	113	387

4 pav. Pranešimai „Safety Gate“ sistemoje, pateikti remiantis „CASP 2024“ bandymų rezultatais (N = 68)

Horizontaliosios veiklos

Horizontaliosios veiklos yra žinių mainų platforma RPI, padedanti spręsti iššūkius, dalintis požiūriais ir gerąją praktiką bei kurti veiksmingus sprendimus. Šių dviejų

veiklų metu parengtas vadovas, gairės ir pagalbinių dokumentai yra skirti didinti rinkos priežiūros veiksmingumą visose ES ir (arba) ELPA institucijose.

2 lentelė. Pagrindinių „CASP 2024“ horizontaliosios veiklos rezultatų santrauka

Horizontaliosios veiklos	Rezultatai
Standartizavimas	▶ Standartų taikymo pagal analogiją vadovas; ▶ 10 atvejų tyrimų rinkinys; ▶ RBGS gaminių, kuriems šiuo metu netaikomi konkretūs Europos standartai, nurodyti ESOL, sąrašas.
Pradinis rinkinys naujokams	▶ Svarbiausios informacijos kolegai, prisijungiančiam prie RPI, sąrašas; ▶ Teisingumo GD „SharePoint“ platforma pertvarkyta ir atnaujinta; ▶ Išsamios išteklių ir mokymo medžiagos, skirtos RPI naujokams, rinkinio parengimas (mokomojo pobūdžio vaizdo įrašai, infografikai ir diagramos).

Pagrindinės rekomendacijos

Remiantis projekto metu vykusiomis RPI diskusijomis ir veiklos rezultatais, kiekvienai veiklai buvo suformuluotos struktūrizuotos rekomendacijos, skirtos ekonominės veiklos vykdytojams ir vartotojams.

Visą šių rekomendacijų versiją rasite šios ataskaitos pabaigoje. Konkrečias kiekvienos veiklos rekomendacijas galima rasti specialiose veiklos ataskaitose.

Projektas „CASP 2024“

Projekto „CASP 2024“ ir jo veiklų aprašas

„CASP 2024“ yra penktoji didelio masto kasmetinio „CASP“ projektų leidimo versija. „CASP 2024“ apima dvi skirtingas veiklos rūšis.

► **Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos** Dalyviai bendrai tikrina iš jų nacionalinių rinkų atrinktus gaminius akredituotose ES ir (arba) ELPA laboratorijose, vadovaudamiesi bendrai patvirtintais bandymų kriterijais. „CASP 2024“ taip pat apima pakartotinių bandymų iniciatyvą. Pakartotinių bandymų iniciatyvose kartoja ma plataus masto rinkos priežiūros veikla (šiuo atveju „CASP 2019“ dėl slaimo žaislų) susijusi su gaminiais, kurių gedimų dažnumas anksčiau buvo didelis ir dėl kurių buvo gauta daug pranešimų „Safety Gate“ sistemoje.

► **Horizontaliosios veiklos** Šios veiklos yra RPI keitimosi žiniomis forumas, leidžiantis joms bendradarbiauti su techniniais ekspertais, kad būtų sukurti bendri metodai, procedūros ir priemonės rinkos priežiūros veiksmingumui didinti.

Prieš pradėdama įgyvendinti „CASP 2024“, Europos Komisija konsultavosi su RPI, kad nustatytų jų interesus ir prioritetus. Remdamosi šiais duomenimis, RPI pasirinko įvairių su konkrečiais gaminiais susijusių ir horizontaliąją veiklą, užtikrindamos, kad ji atitiktų jų rinkos priežiūros tikslus.

Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos

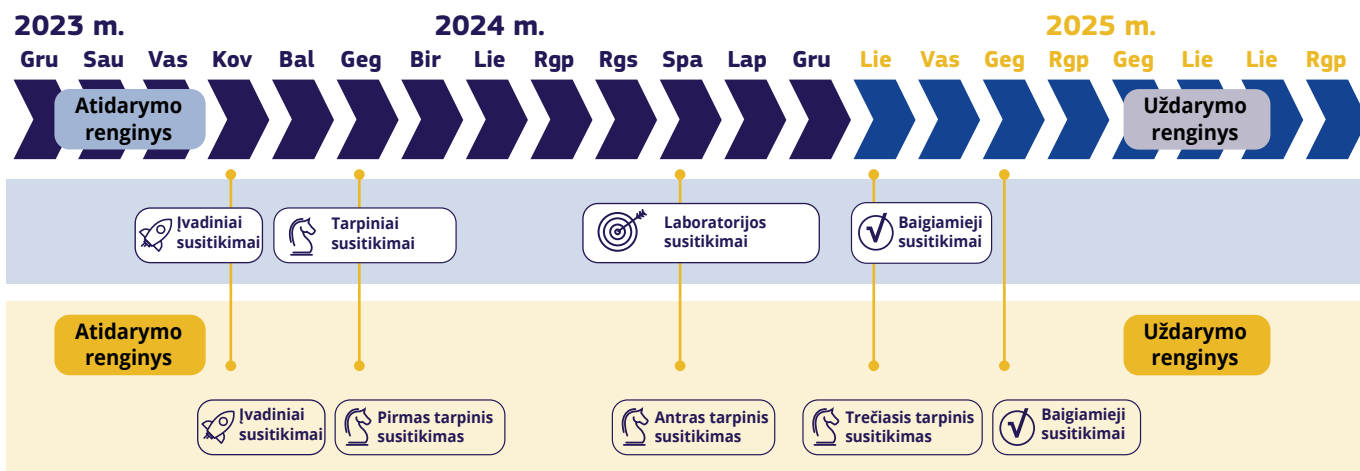
PSA1 – Kūdikių čiulptukai
PSA2 – Maitinimo kėdutės
PSA3 – Apšvietimo girliandos
PSA4 – Mažieji elektriniai šildytuvai
PSA5 – Vienkartinės elektroninės cigaretės
PSA6 – Vaikiški dviračiai
PSA7 – Slaimo žaislai (pakartotinis bandymas)

Horizontaliosios veiklos

HV1 – Standartizavimas
HV2 – Pradinis rinkinys naujokams

5 pav. „CASP 2024“ tvarkaraštis

Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos

Horizontaliosios veiklos

Dalyvaujančios RPI

Iš viso projekte „CASP 2024“ dalyvavo 41 institucija iš 25 ES valstybių narių ir (arba) ELPA šalių¹.

Šalis	RPI	PSA1	PSA2	PSA3	PSA4	PSA5	PSA6	PSA7	HV1	HV2
Austrija	Federalinė socialinių reikalų, sveikatos, priežiūros ir vartotojų apsaugos ministerija	x				x		x	x	
	Federalinė socialinių reikalų, sveikatos, priežiūros ir vartotojų apsaugos ministerija, III/A/3 skyrius – gaminių sauga						x		x	
Belgija	Federalinė visuomenės sveikatos tarnyba – vartojimo produktų inspekcijos skyrius					x				x
	Federalinė viešojo tarnyba „Ekonomika“ – Kokybės ir saugos generalinis direktoratas	x								
Bulgarija	Vartotojų apsaugos komisija	x	x				x			
Kroatija	Valstybinė inspekcija	x	x	x	x	x	x	x		
Kipras	Darbo inspekcijos departamentas				x*					
	Vartotojų apsaugos tarnyba	x	x							
	Transporto, ryšių ir darbų ministerijos Elektros ir mechanikos paslaugų departamentas								x	x
Čekija	Čekijos prekybos inspekcija		x	x*			x	x*		
Estija	Vartotojų apsaugos ir techninio reguliavimo tarnyba	x			x			x		
Suomija	Suomijos transporto ir ryšių agentūra						x			
Prancūzija	Konkurencijos politikos, vartotojų reikalų ir sukčiavimo kontrolės generalinis direktoratas		x					x		
Vokietija	Saksonijos žemės direktoratas	x						x*	x	
	Vidurio Frankonijos vyriausybė – Prekybos priežiūros institucija						x			x
	Brėmeno žemės darbo inspekcija	x*								
	Detmoldo rajono vadovybė	x*								
	Kompetencijos centras rinkos priežiūrai, Rinkos priežiūros departamentas, Aukštutinės Bavarijos vyriausybė		x		x			x		
	Tiubingeno regiono taryba			x						
	Diuseldorfo rajono vadovybė				x					
	Teisingumo ministerijos Vartotojų teisių apsaugos ir rinkos priežiūros departamentas	x*		x*				x*		

¹ Institucijos, pažymėtos (*) ženklų, dalyvavo tik bandymų veikloje. Jos gali dalyvauti bandymų procese, tačiau nedalyvauja diskusijose, sprendimų priėmimo procesuose ir veiklos susitikimuose.

Islandija	Būsto ir statybos tarnyba		x			x	x*			
Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija	x	x	x	x					
Italija	Turino prekybos rūmai				x			x	x	
	Milano, Moncos, Brianco ir Lodi prekybos rūmai			x	x			x		x
	Venecijos–Rovigo prekybos rūmai			x*				x*		
	Redžo Kalabrijos prekybos rūmai			x*				x*		
	Pistoijos-Prato prekybos rūmai							x		
Latvija	Vartotojų teisių apsaugos centras				x			x		
Lietuva	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba	x	x*	x	x	x	x	x		x
Liuksemburgas	Rinkos priežiūros departamentas (ILNAS)	x			x					
Malta	Maltos konkurencijos ir vartotojų reikalų tarnyba	x	x	x	x	x	x	x		
	Aplinkosaugos ir sveikatos direktoratas					x				
Norvegija	Norvegijos civilinės saugos direktoratas	x						x		
Lenkija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos tarnyba (UOKiK)			x				x		
Portugalija	Ekonomikos ir maisto saugos tarnyba		x							
Slovakija	Slovakijos prekybos inspekcija			x				x	x	
Ispanija	Socialinių teisių, vartotojų reikalų ir 2030 m. darbotvarkės ministerija	x*								
	Pramonės ir turizmo ministerija							x*	x*	
Švedija	Švedijos nacionalinė elektros saugos valdyba			x	x				x	x
Nyderlandai	Nyderlandų maisto ir vartotojų produktų saugos tarnyba							x		
IŠ VISO		16	11	13	13	7	13	19	6	6

Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos

Kūdikių čiulptukai

Šioje veikloje daugiausia dėmesio skiriama dviem gaminių kategorijoms: **kūdikių čiulptukams** ir **čiulptukų laikikliams** (su žaidimo elementais arba be jų). Dalyvavusios RPI iš viso surinko 145 gaminius: 81 kūdikių čiulptuką ir 64 čiulptukų laikiklius, iš kurių 14 turėjo žaidimo elementų. Iš viso 111 pavyzdžių buvo gauti fizinėse parduotuvėse, o 34 įsigyti internetu.

Bandymo kriterijai

Kūdikių čiulptukai buvo išbandyti pagal **EN 1400:2013+A2:2018** (įskaitant 2019 m. sausio mėn. klaidų ištaisymą) ir **REACH** XVII priedą dėl ftalatų apribojimų (51 ir 52 punktai).

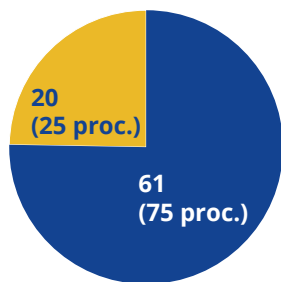
Visi čiulptukų laikikliai buvo išbandyti pagal **EN 12586:2007+A1:2011**. Tie, kurie turėjo žaidimo elementų, buvo papildomai išbandyti pagal **EN 71-1:2014+A1:2018** dėl žaislų saugos ir mechaninių savybių.

Bandymų rezultatai

20 iš 81 kūdikių čiulptuko (25 proc.) neatitiko bent vieno iš bandymo reikalavimų. Įskaitant RPI atliktas patikras, iš viso 25 pavyzdžiai (31 proc.) neatitiko bent vieno iš reikalavimų. Daugiausiai neatitikimų nustatyta šiuose punktuose: 9.1 punktas – atsparumas smūgiams, 8.4 punktas – skydelio ventiliacija ir 9.3 punktas – atsparumas plyšimui.

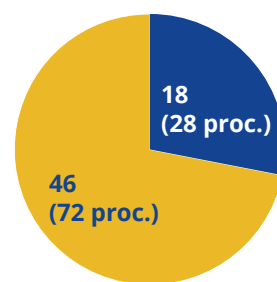
Iš 64 čiulptukų laikiklių 46 (72 proc.) neatitiko būtinų reikalavimų. Didžiausias neatitikimų skaičius buvo 5.1 punkto (bendrieji reikalavimai) ir 5.2 punkto (mechaniniai reikalavimai) atveju. Be to, reikalavimų neatitiko 7 iš 13 čiulptukų laikiklių su žaidimo elementu (54 proc.), konkrečiai 5.1.12.6 punkto (papildomos sudedamosios dalys kaip žaislai).

6 pav. Bendri kūdikių čiulptukų bandymų rezultatai (išskyrus įspėjimų, ženklinimo ir instrukcijų patikrinimus) (N = 81)

■ Atitiko reikalavimus

7 pav. Bendri čiulptukų laikiklių bandymų rezultatai (išskyrus įspėjimų, ženklinimo ir instrukcijų patikrinimus) (N = 64)

■ Neatitiko reikalavimų

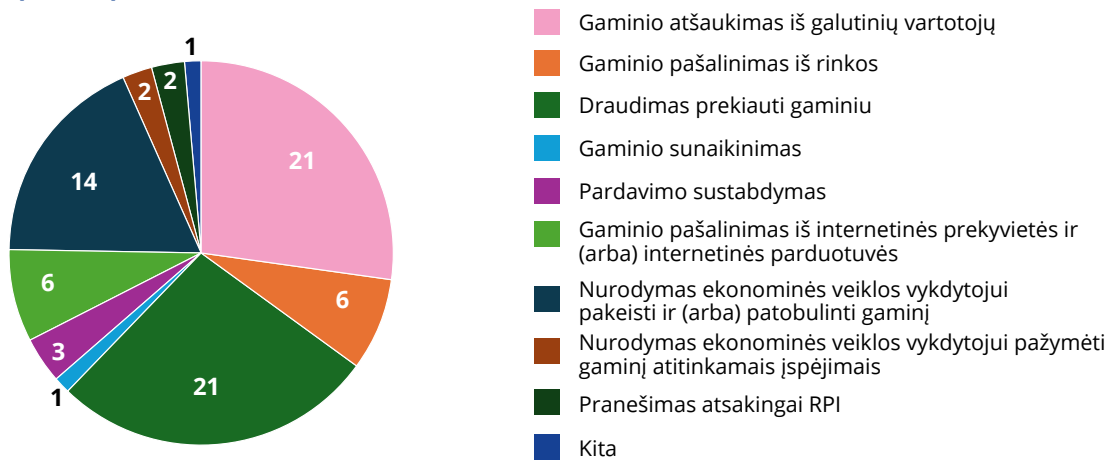
Rizikos lygiai ir priemonės, kurių buvo imtasi

Remdamosi bandymų rezultatais, RPI atliko rizikos vertinimą ir nusprendė, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis². Iš viso 9 kūdikių čiulptukai ir 23 čiulptukų laikikliai buvo įvertinti kaip keliantys rimtą riziką.

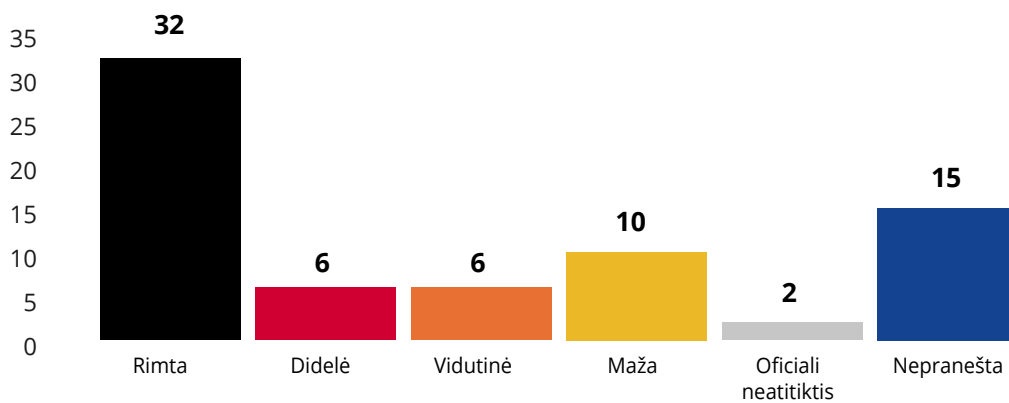
Dėl 20 gaminių buvo pateikti pranešimai „Safety Gate“ sistemoje (9 dėl kūdikių čiulptukų ir 11 dėl čiulptukų laikiklių).

²Pateikti rezultatai yra paremti 2025 05 26 turėta informacija.

8 pav. Taisomosios priemonės, kurių buvo imtasi reikalavimų neatitikusių gaminių atžvilgiu (N = 77)³

9 pav. Pavyzdžių rizikos lygiai (N = 71)

³ Priemonės sunumeruotos pagal griežtumą (mažėjančia tvarka).

Maitinimo kėdutės

Veikla buvo orientuota į tradicines maitinimo kėdutes, maitinimo kėdutes su sulankstymo elementu, kėdutes, turinčias dvigubą funkciją kaip žaislai ar sūpuoklės, ir kėdutes su nuimamu staliuku. Dalyvaujančios RPI iš viso paėmė 60 pavyzdžių. Iš viso 39 pavyzdžiai buvo gauti fiziniuose parduotuvėse, o 21 įsigytas internetu. Tai buvo bendra veikla su Kanados RPI, „Health Canada“, kuri leido dalytis bandymų rezultatais ir rizikos vertinimo metodais, galutiniais rezultatais ir komunikacijos kampanijomis.

Bandymo kriterijai

Šios veiklos bandymų planas apima mechaninius ir cheminius bandymus pagal standartą **EN 14988:2017+A1:2020**:

- ▶ mechaniniai bandymai (8.1–8.12 punktai, 9 punktas) buvo atlikti su visais pavyzdžiais;
- ▶ cheminiai bandymai pagal 6 punktą (tam tikrų elementų migracija) buvo atlikti su 22 pavyzdžiais iš 4 RPI.

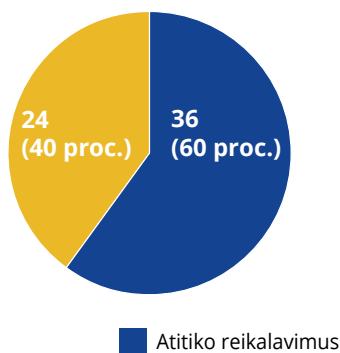
Bandymų rezultatai

Iš 60 pavyzdžių 24 (40 proc.) neatitiko visų bandymų plane nustatytų reikalavimų, neįskaitant 9 punkto (ženklinimas). Apibendrinus laboratorinių bandymų rezultatus ir RPI atliktų įspėjimų, ženklinimo bei instrukcijų patikrų duomenis, 50 pavyzdžių (83 proc.) neatitiko reikalavimų.

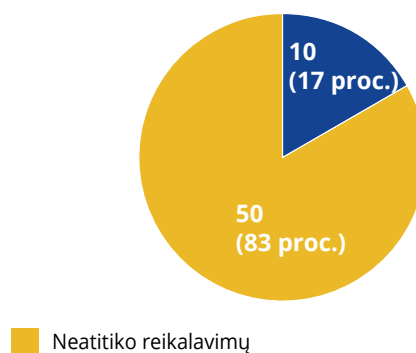
Visi 22 pavyzdžiai, išbandyti dėl cheminių medžiagų migracijos, atitiko reikalavimus. Tačiau EN 14988:2017+A2:2024 pakeitimu buvo atnaujintos tam tikrų elementų cheminių bandymų ribos, tokiems elementams kaip chromas VI, aliuminis ir švinas, jas suderinant su EN 71-3:2019+A1:2021 reikalavimais. Todėl trys pavyzdžiai, kurie atitiko bandymų reikalavimus, dabar neatitiktų naujų reikalavimų. Po kampanijos RPI pateikė CEN TC 364 du prašymus dėl aiškinimo, kurie buvo aptarti specialiaame posėdyje ir vėliau paskelbti CEN interneto saugykloje.

10 pav. Bendri bandymų rezultatai (N = 60)

Išskyrus įspėjimus, ženklinimą ir instrukcijas

Įskaitant įspėjimus, ženklinimą ir instrukcijas

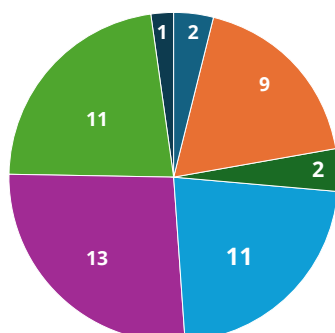

Rizikos lygiai ir priemonės, kurių buvo imtasi⁴

Remdamosi bandymų rezultatais, RPI atliko rizikos vertinimą ir nusprendė, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis. Devyni pavyzdžiai buvo įvertinti kaip keliantys rimtą riziką, o vienas – kaip keliantis didelę riziką.

„Safety Gate“ pranešimai buvo pateikti dėl septynių gaminių.

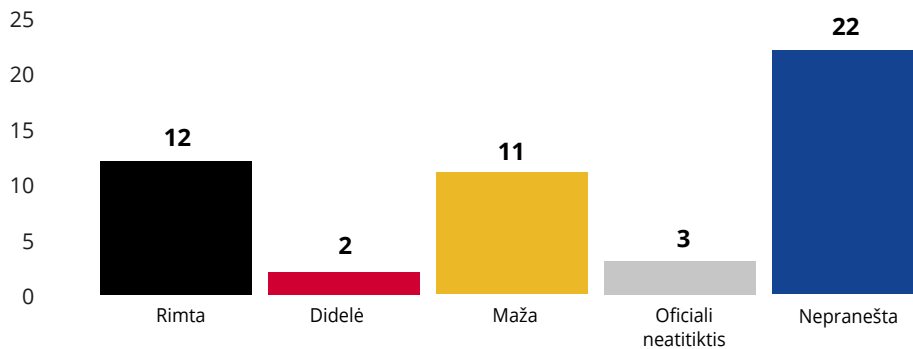
11 pav. Taisomosios priemonės, kurių buvo imtasi reikalavimų neatitikusių gaminių atžvilgiu (N = 49)

- Gaminio atšaukimas iš galutinių vartotojų
- Gaminio pašalinimas iš rinkos
- Draudimas prekiauti gaminiu
- Nurodymas ekonominės veiklos vykdytojui pakeisti ir (arba) patobulinti gaminį
- Nurodymas ekonominės veiklos vykdytojui pažymėti gaminį atitinkamais įspėjimais
- Vartotojų įspėjimas apie riziką
- Kita

⁴Pateikti rezultatai yra paremti 2025 05 26 turėta informacija.

12 pav. Pavyzdžių rizikos lygiai (N = 50)

Apšvietimo girliandos

Ši veikla apėmė apšvietimo girliandas, tiek su valdymo blokais, tiek be jų, kurios patenka į ŽID taikymo sritį ir jungiamos į standartinę elektros lizdą. Ji apėmė ir tradicines ir sandarias apšvietimo girliandas (virvinius šviestuvus).

Iš viso RPI surinko 87 pavyzdžius – 20 iš internetinių parduotuvių ir 67 iš fizinių parduotuvių; iš jų 78 buvo tradicinės apšvietimo girliandos, o 9 – virviniai šviestuvai.

Bandymo kriterijai

Šios veiklos bandymų planas apėmė mechaninius bandymus pagal standartą **EN 60598-2-20:2015** tradicinėms apšvietimo girliandoms ir **EN 60598-2-21:2015** sandarioms girliandoms, taip pat **EN 61347-2-11** arba **EN 61347-2-13:2014+A1:2017** girliandoms su valdymo blokais.

- ▶ Atlikti visų apšvietimo girliandų mechaniniai bandymai (20/21.5, 20/21.7, 20/21.11-20/21.16 punktai).
- ▶ Mechaniniai bandymai (8, 12, 14–18 punktai) buvo atlikti 68 apšvietimo girliandoms su valdymo blokais.

Bandymų rezultatai

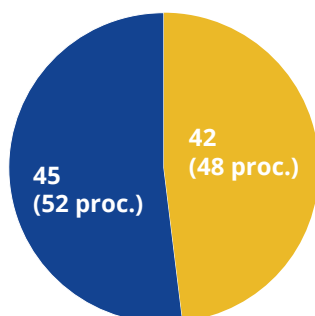
Iš 87 pavyzdžių 42 (48 proc.) neatitiko bent vieno bandymų reikalavimo. Iš 42 reikalavimų neatitikusių gaminių, 29 gaminiai neatitiko 20.11 punkto reikalavimų (dėl išorinių ir vidinių laidų).

Apibendrinus laboratorinių bandymų rezultatus ir RPI atliktų įspėjimų, ženklavimo bei instrukcijų patikrų duomenis, 48 pavyzdžiai (55 proc.) neatitiko reikalavimų. Pagrin-

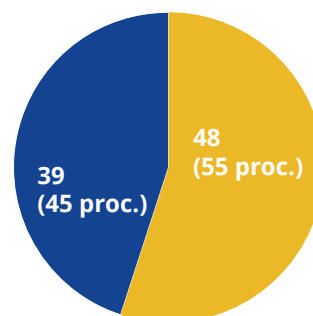
dinės neatitikties priežastys buvo problemos, susijusios su gamintojo ir (arba) importuotojo pavadinimu ir adresu (15 pavyzdžių), įspėjimais apie elektros smūgį sudužus lempoms (15 pavyzdžių), įspėjimais apie prijungimą prie maitinimo šaltinio, kai gaminyje yra pakuotėje (11 pavyzdžių), ir su įtampa susijusia informacija apie pačią girliandą (9 pavyzdžiai).

13 pav. Bendri bandymų rezultatai (N = 87)

Išskyrus įspėjimus, ženklimą ir instrukcijas

Įskaitant įspėjimus, ženklimą ir instrukcijas

■ Atitiko reikalavimus

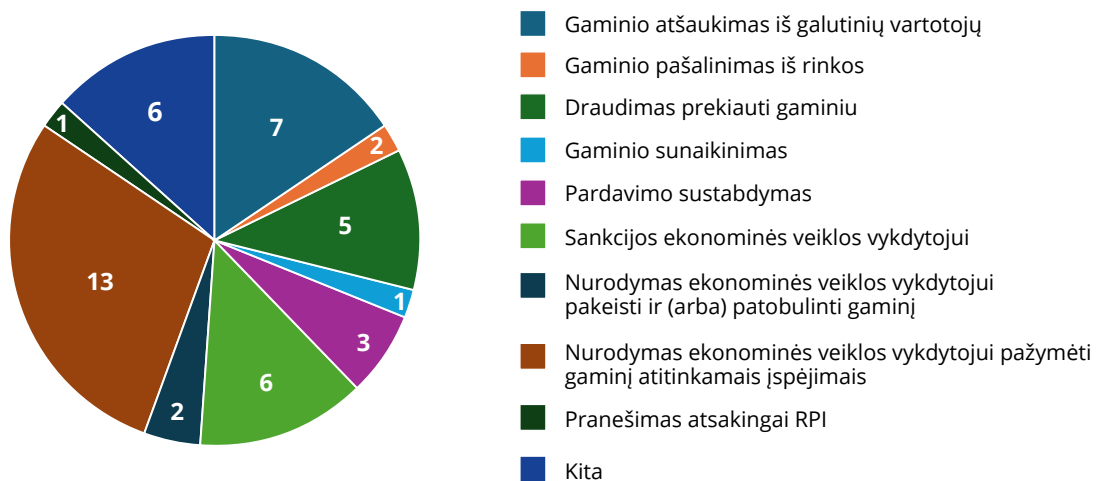
■ Neatitiko reikalavimų

Rizikos lygiai ir priemonės, kurių buvo imtasi⁵

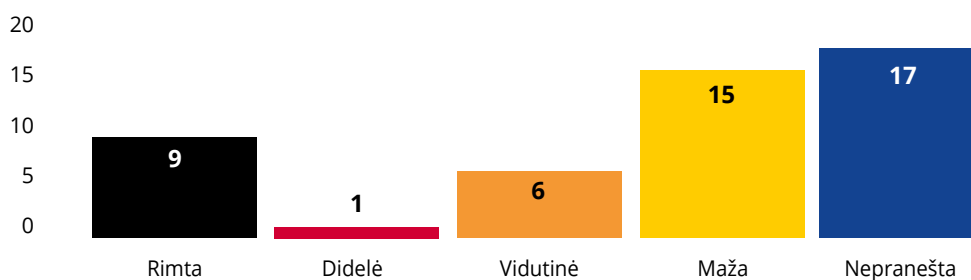
Remdamosi bandymų rezultatais, RPI atliko rizikos vertinimą ir nusprendė, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis. 9 pavyzdžiai buvo įvertinti kaip keliantys rimtą riziką, 1 – didelę riziką, 6 – vidutinę riziką, o 15 – mažą riziką.

Šios bandymų kampanijos metu inicijuotų veiksmų pagrindu buvo pateikti pranešimai „Safety Gate“ sistemoje dėl 7 gaminių.

14 pav. Priemonės, kurių buvo imtasi reikalavimų neatitikusių gaminių atžvilgiu (N = 46)

15 pav. Pavyzdžių rizikos lygiai (N = 48)

⁵Pateikti rezultatai yra paremti 2025 05 26 turėta informacija.

Mažieji elektriniai šildytuvai

Veikla apėmė mažuosius elektrinius šildytuvus, kurių plotis ir aukštis neviršijo atitinkamai 40 cm ir 30 cm. Tai apėmė nešiojamuosius ventiliatorinius šildytuvus, spindulinius šildytuvus, į tinklą įjungiamos konstrukcijos šil-

dytuvus ir keraminius šildytuvus. Iš viso buvo išbandyta 80 pavyzdžių. 41 pavyzdį RPI įsigijo iš internetinių parduotuvių, o 39 – iš fizinių parduotuvių.

Bandymo kriterijai

Bandymų planas apėmė mechaninius bandymus pagal standartą **EN 60335-2-30:2009+A13:2022** (įskaitant pakeitimą A2:2022), kuris reglamentuoja buitinių elektrinių

patalpų šildytuvų saugą. Visiems pavyzdžiams buvo atlikti mechaniniai bandymai pagal 7, 8, 10, 11, 13, 15, 19–23, 25, 27, 29 ir 30 punktus.

Bandymų rezultatai

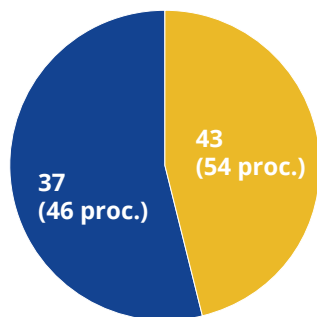
Iš 80 pavyzdžių 43 (54 proc.) neatitiko bent vieno bandymų plane nustatyto reikalavimo, įskaitant 8 pavyzdžius, kurie neatitiko 10 punkto (galingumas ir srovė) reikalavimų.

Apibendrinus laboratorinių bandymų rezultatus ir RPI atliktų įspėjimų, ženklavimo bei instrukcijų patikrų duo-

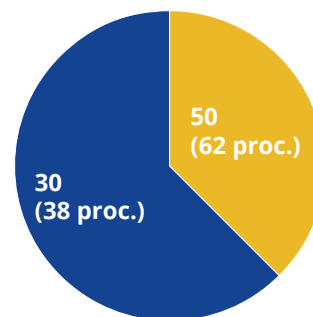
menis, 50 pavyzdžių (62 proc.) neatitiko reikalavimų. Pagrindinės neatitikties priežastys buvo: informacija nepateikta oficialia pardavimo šalies kalba (15 pavyzdžių), trūko įspėjimų, kad 3 metų vaikai turi būti laikomi atokiai nuo šildytuvo (7 pavyzdžiai), ir nebuvo gamintojo identifikatorių ES ir (arba) EEE viduje ar už jos ribų (5 pavyzdžiai).

16 pav. Bendri bandymų rezultatai (N = 80)

Išskyrus įspėjimus, ženklimą ir instrukcijas

Įskaitant įspėjimus, ženklimą ir instrukcijas

■ Atitiko reikalavimus ■ Neatitiko reikalavimų

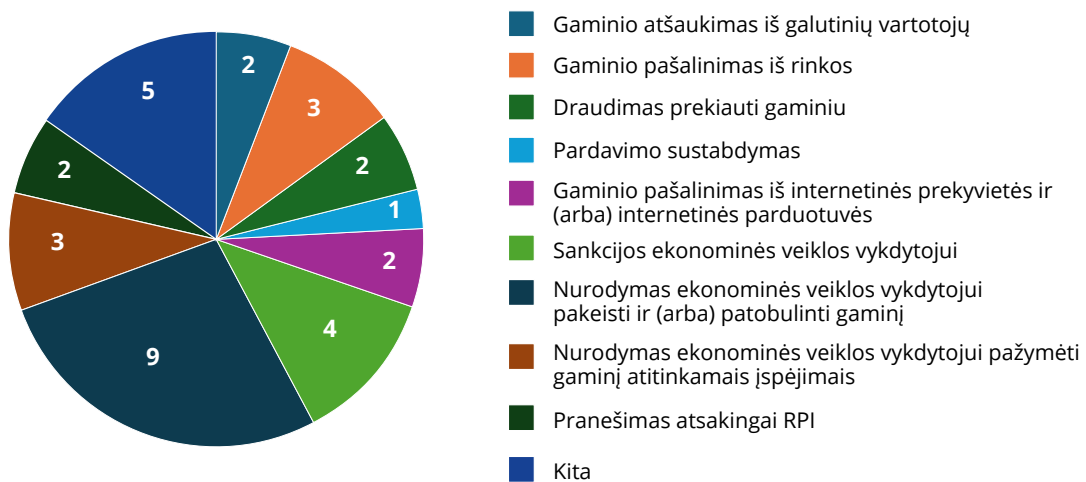
Rizikos lygiai ir priemonės, kurių buvo imtasi⁶

Remdamosi bandymų rezultatais, RPI atliko rizikos vertinimą ir nusprendė, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis.

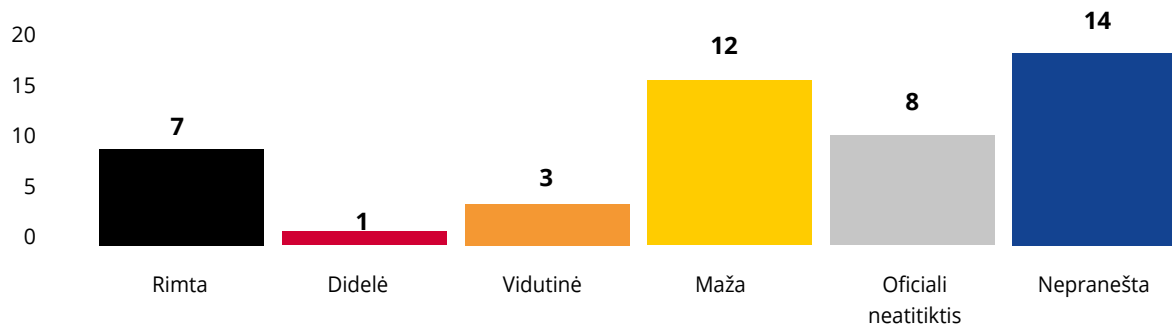
7 pavyzdžiai buvo įvertinti kaip keliantys rimtą riziką, 1 – didelę riziką, 3 – vidutinę riziką, o 12 – mažą riziką.

⁶Pateikti rezultatai yra paremti 2025 05 26 turėta informacija.

17 pav. Priemonės, kurių buvo imtasi reikalavimų neatitikusių gaminių atžvilgiu (N = 33)

18 pav. Pavyzdžių rizikos lygiai (N = 45)

Vienkartinės elektroninės cigaretės

Ši veikla apima vienkartinės ir riboto naudojimo vienkartinės cigaretės su iš anksto užpildyta e. cigarečių skysčio talpykla su nikotinu arba be jo, kurioms taikoma Tabako

gaminių direktyva ir Reglamentas dėl bendros gaminių saugos. Iš viso dalyvaujančios RPI surinko 57 pavyzdžius: 55 iš fizinių parduotuvių ir 2 iš internetinių parduotuvių.

Bandymo kriterijai

Iš šios veiklos planą buvo įtraukti mechaniniai bandymai pagal **CEN/TS 17287:2019** ir sudėties bandymai pagal **ISO 20714:2021** ir **EN 17746:2023**:

- ▶ mechaniniai bandymai (4.2.1, 4.5 ir 5.2 punktai);
- ▶ sudėties bandymai (nikotino kiekis ir grynumas, neleistini priedai, nikotino išskyrimas ir įtraukimų skaičius).

Bandymų rezultatai

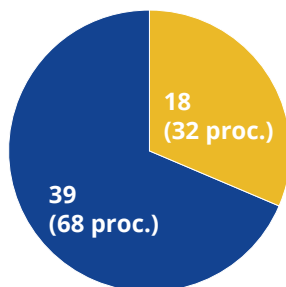
Iš 57 pavyzdžių 18 (32 proc.) neatitiko bent vieno bandymų reikalavimo. 16 iš reikalavimų neatitinkančių pavyzdžių neatitiko 4.5 punkto (e-skysčio rezervuaras) reikalavimų.

Apibendrinus laboratorinių bandymų rezultatus ir RPI atliktų įspėjimų, ženklavimo bei instrukcijų patikrų duomenis, 38 pavyzdžių (67 proc.) neatitiko reikalavimų.

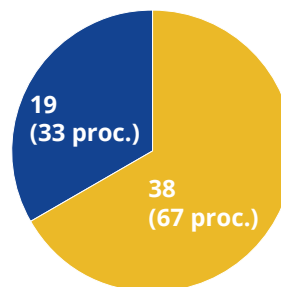
Pagrindinės neatitikties priežastys buvo problemos dėl sudedamųjų dalių sąrašo mažėjančia tvarka arba svorio (15 pavyzdžių), įspėjimų apie pavojų sveikatai (8 pavyzdžiai) ir talpyklų, viršijančių 2 ml vienkartinų kasečių limitą (8 pavyzdžiai).

19 pav. Bendri bandymų rezultatai (N = 57)

Išskyrus įspėjimus, ženklimą ir instrukcijas

Išskaitant įspėjimus, ženklimą ir instrukcijas

■ Atitiko reikalavimus ■ Neatitiko reikalavimų

Rizikos lygiai ir priemonės, kurių buvo imtasi⁷

Remdamosi bandymų rezultatais, RPI atliko rizikos vertinimą ir nusprendė, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis. 4 pavyzdžiai buvo įvertinti kaip keliantys rimtą riziką, 2 – didelę riziką, 1 – vidutinę riziką, o 5 – mažą riziką.

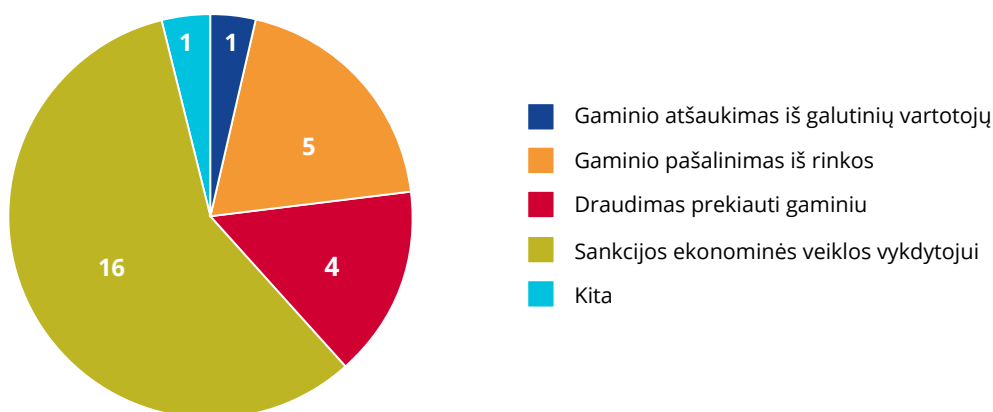
RPI paskelbė 3 pranešimus „Safety Gate“ sistemoje.

⁷Pateikti rezultatai yra paremti 2025 05 26 turėta informacija.

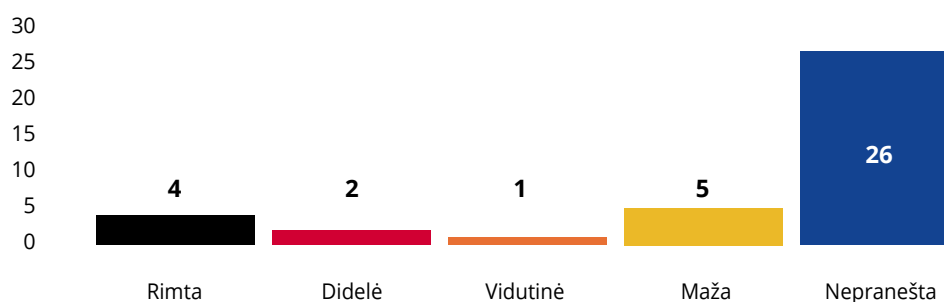
Rekomendacijos reguliavimo institucijoms

- ▶ Taisyklės, susijusios su vienkartinėmis elektroninėmis cigaretėmis, yra būtinos, siekiant nustatyti reikalavimus dėl vaikų saugos (ypač įjungimo sistemų, apsaugotų nuo vaikų) ir ženklavimo (pvz., Komisijos deleguotaisiais aktais).
- ▶ Tabako gaminių direktyva nereikalaujama deklaruoti e. cigarečių skysčio tūrio. Siūloma nustatyti, kad būtų privaloma nurodyti kiekvienos tiekiamos dozės kiekį ir vienetus. Be to, siūloma uždrausti ant pakuočių nurodyti prietaiso užsitraukimų skaičių. Šį skaičių gamintojai dažnai naudoja savo gaminiams reklamuoti, o tai draudžia TGD.
- ▶ Apsvarstykite galimybę įdiegti susijusių tabako gaminių (e. cigarečių) atsekamumo priemones, kad RPI būtų lengviau kontroliuoti reikalavimų neatitinkančius gaminius.
- ▶ Išspręskite teisės aktų spragą, susijusią su nikotino maišeliais. Šiuo metu šiems gaminiams taikoma tik RBGS. Šiuo metu rengiami du šių gaminių standartai: ISO/DIS 21109 (pH tyrimo metodas) ir ISO/AWI 21114 (nikotino tyrimo metodas). Tačiau trūksta šio gaminio saugos reglamentų, o didžiausi leistini medžiagų (pvz., nikotino) kiekiai dar nenustatyti.

20 pav. Priemonės, kurių buvo imtasi reikalavimų neatitikusių gaminių atžvilgiu (N = 27)

21 pav. Pavyzdžių rizikos lygiai (N = 38)

Vaikiški dviračiai

Šioje veikloje daugiausia dėmesio skirta dviem gaminių kategorijoms: vaikiškiems dviračiams ir žaisliniams dviračiams. Vaikiškų dviračių sėdynių aukštis yra nuo 436 mm iki 635 mm, o galiniam ratui varyti naudojamas

grandininis mechanizmas. Žaisliniai dviračiai yra skirti žaisti ir gali neturėti veikiančių stabdžių ar pavarų. Iš viso buvo išbandyti 47 pavyzdžiai: 26 vaikiški dviračiai ir 21 žaislinis dviratis.

Bandymo kriterijai

I bandymų planą buvo įtraukti šių standartų reikalavimai:

- ▶ Vaikiški dviračiai: saugos ir patvarumo bandymai pagal **EN ISO 8098:2023**, įskaitant aštrias briaunas, atviras išsikišusias dalis, stabdžius, vairo mechanizmą, rėmus, ratus, pedalus, sėdynes, grandinės apsaugą ir papildomus ratukus.
- ▶ Žaisliniai dviračiai: bandymai dėl stabdymo, akustikos, tvirtumo, pavarų, ratų išdėstymo, reguliuojamos sėdynės ir vairo įstatymo žymų, taip pat įspėjimų ir instrukcijų (pagal **EN 71-1:2014+A1:2018**).

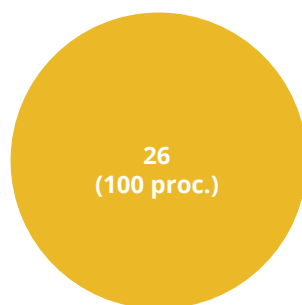
Bandymų rezultatai

Visi išbandyti pavyzdžiai neatitiko bent vieno iš bandymų plane nurodytų reikalavimų.

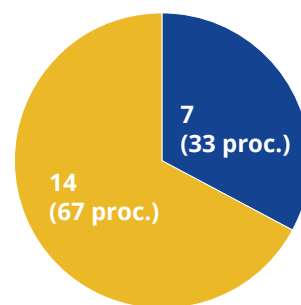
- ▶ Pagal standartą EN ISO 8098:2023, didžiausią neatitikimų procentą turėjo punktai, susiję su priekinės žvaigždės ir grandinės apsaugos įtaisu (96 proc.), vairo sistema (96 proc.) ir stabdžiais (92 proc.).
- ▶ Standarto EN 71-1:2014+A1:2018 5 punkto (smulkių

dalių atsiskyrimas žaisluose, skirtuose vaikams iki 3 metų), 4.15.2.3 punkto (stabdymo reikalavimai) ir 4.15.1.6 punkto (netinkamos pavaros grandinės / diržo apsaugos) pažeidimai buvo didžiausi. Septyni pavyzdžiai atitiko mechaninius bandymų plano reikalavimus, tačiau neatitiko įspėjimų, ženklavimo ir instrukcijų tikrinimo reikalavimų.

22 pav. Bendri vaikiškų dviračių bandymo rezultatai (išskyrus įspėjimų, ženklavimo ir instrukcijų patikrinimus) (N = 26)

23 pav. Bendri žaislinių dviračių bandymo rezultatai (išskyrus įspėjimų, ženklavimo ir instrukcijų patikrinimus) (N = 21)

■ Atitiko reikalavimus

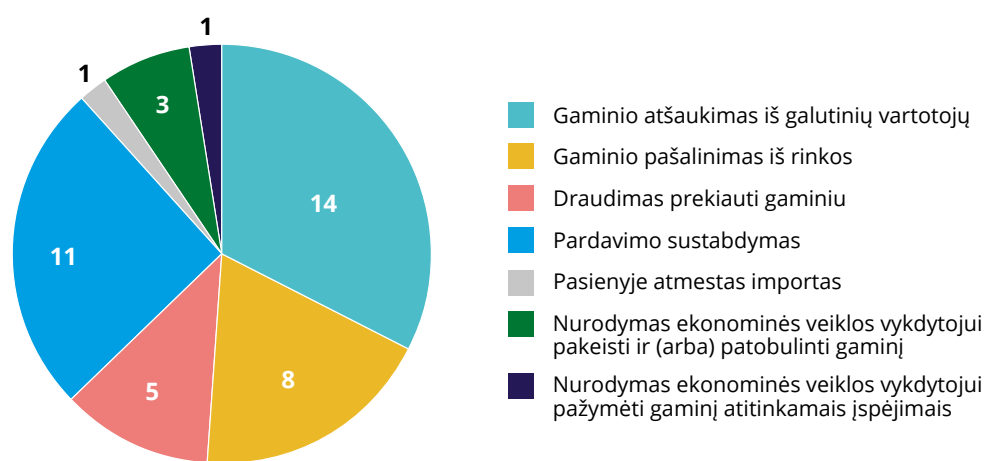
■ Neatitiko reikalavimų

Rizikos lygiai ir priemonės, kurių buvo imtasi⁸

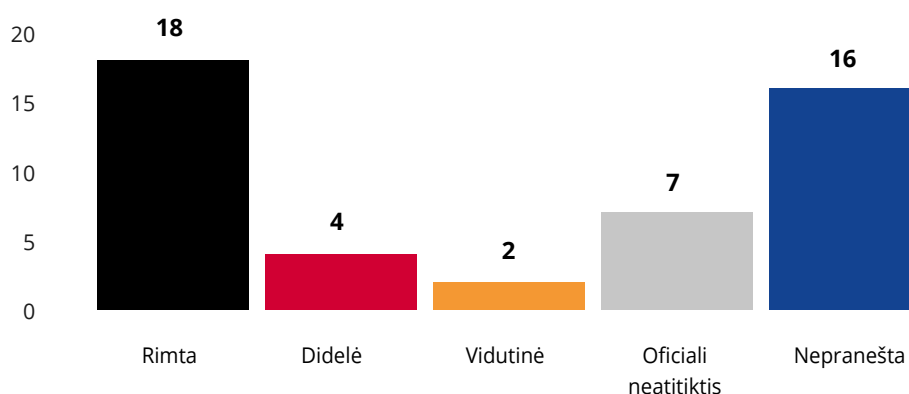
Remdamosi bandymų rezultatais, RPI atliko rizikos vertinimą ir nusprendė, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis. Iš viso 18 dviračių (15 vaikiškų dviračių ir 3 žaisliniai dviračiai) buvo įvertinti kaip keliantys rimtą riziką.

„Safety Gate“ sistemoje buvo pateikti pranešimai dėl septynių gaminių.

24 pav. Priemonės, kurių buvo imtasi reikalavimų neatitikusių gaminių atžvilgiu (N = 43)

25 pav. Pavyzdžių rizikos lygiai (N = 47)

⁸Pateikti rezultatai yra paremti 2025 05 26 turėta informacija.

Slaimo žaislai (pakartotinis bandymas)

Veikla buvo skirta slaimo žaislams ir slaimą primenančioms medžiagoms, priskiriamoms I kategorijai (sausa, trapi, miltelių pavidalo arba minkšta žaislų medžiaga) ir II kategorijai (skysta arba lipni žaislų medžiaga). Slaimo žaislų veikla yra pirmoji CASP projektų pakartotinių bandymų veikla. Taikant „CASP 2019“ slaimo veiklos bandymų planą, ši pakartotinio bandymo iniciatyva sudaro ga-

limybę dar kartą atlikti plataus masto slaimo žaislų rinkos priežiūrą, atsižvelgiant į didelį neatitikimų skaičių ir daugybę pranešimų „Safety Gate“ sistemoje dėl šio gaminio. RPI iš viso paėmė 180 pavyzdžių: 148 pavyzdžiai buvo paimti iš fizinių parduotuvių, 31 – iš internetinių parduotuvių, o 1 – iš muitinės.

Bandymo kriterijai

Bandymų planas buvo skirtas visų 19 TSD ir EN 71-3:2013+A3:2018 nurodytų metalų ir metaloidų elementų migracijai, priešingai nei „CASP 2019“ slaimo žaislų veikloje, kuri buvo skirta tik borui. Gaminių kategoriza-

vimas buvo atliktas pagal naujai paskelbtą techninę specifikaciją, skirtą slaimo žaislų kategorizavimui (PD CEN/TS 17973:2023).

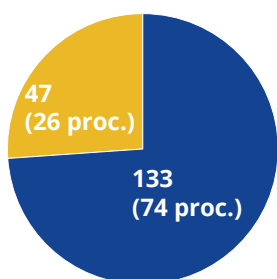
Bandymų rezultatai

Iš 180 ištirtų gaminių 47 (26 proc.) neatitiko bandymo reikalavimų: 46 dėl boro migracijos ir 1 dėl švino migracijos. Iš visų pavyzdžių 56 žaislai buvo priskirti I kategorijai, iš kurių tik 1 (2 proc.) neatitiko bandymo reikalavimų, o 46 (37 proc.) iš 124 II kategorijos žaislų neatitiko kriterijų.

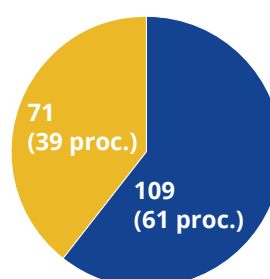
„CASP 2019“ metu buvo ištirti 195 slaimo pavyzdžiai; nustatyta, kad 10 iš 66 (15 proc.) I kategorijos pavyzdžių neatitiko boro migracijos bandymo reikalavimų, tuo tarpu II kategorijoje tokių buvo 29 iš 129 (22 proc.). Tai rodo, kad I kategorijos slaimo žaislų neatitikties rodiklis sumažėjo, tačiau II kategorijos pavyzdžių neatitikties rodiklis padidėjo.

26 pav. Bendri bandymų rezultatai (N = 180)

Išskyrus įspėjimus, ženklšinimą ir instrukcijas

Išskaitant įspėjimus, ženklšinimą ir instrukcijas

■ Atitiko reikalavimus ■ Neatitiko reikalavimų

Rizikos lygiai ir priemonės, kurių buvo imtasi

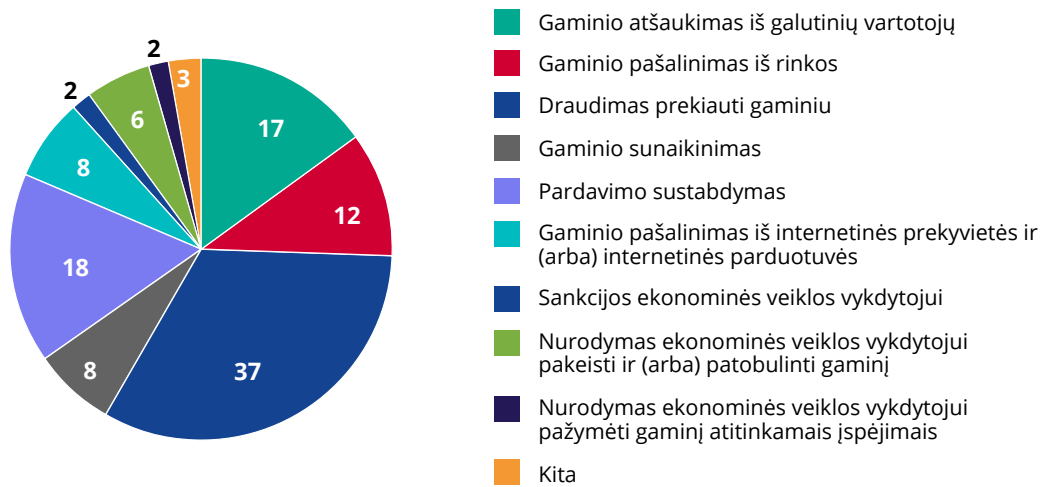
Remdamosi bandymų rezultatais, RPI nusprendė, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis⁹.

Aptikus draudžiamą cheminę medžiagą arba medžiagą, kuri viršija Europos teisės aktuose nustatytas ribas, rizika automatiškai klasifikuojama kaip rimta, todėl nereikia atlikti individualaus rizikos vertinimo. Remiantis boro ir švino migracijos ribomis, 23 pavyzdžiai buvo įvertinti kaip keliantys rimtą arba didelę riziką.

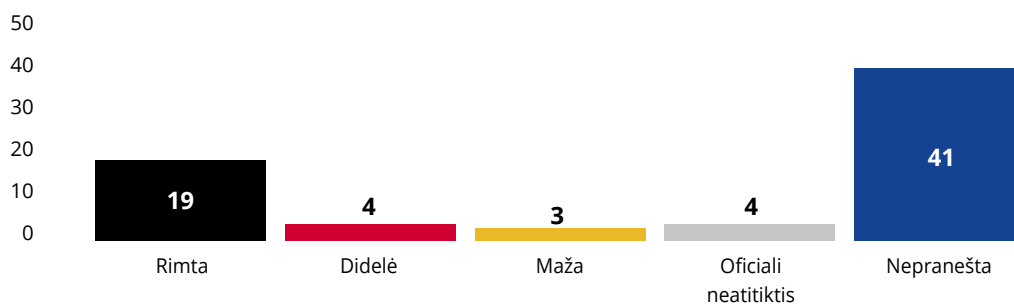
„Safety Gate“ pranešimai buvo pateikti dėl 24 gaminių.

⁹Pateikti rezultatai yra paremti 2025 05 26 turėta informacija.

27 pav. Priemonės, kurių buvo imtasi reikalavimų neatitikusių gaminių atžvilgiu (N = 113)

28 pav. Pavyzdžių rizikos lygiai (N = 71)

Horizontaliosios veiklos

Standartizavimas

Kontekstas ir taikymo sritis

RBGS užtikrina aukštą gaminių saugos lygį visoje ES, nustatydamas reikalavimą, kad vartojimo gaminiai būtų saugūs prieš juos pateikiant į bendrąją rinką. Jis įsigaliojo 2024 m. gruodžio 13 d.

Įgyvendindamos RBGS, RPI nustato nesaugius gaminius ir mažina riziką. Tačiau kai nėra konkrečių Europos standartų, susijusių su gaminiu, RPI susiduria su saugos vertinimo sunkumais ir turi remtis alternatyviais metodais. Tokiais atvejais RPI gali remtis panašių ar susijusių gaminių standartais.

Standartizacijos HV buvo skirta strategijos rengimui dėl standartų taikymo analogijos būdu tais atvejais, kai gaminiams nėra taikomi Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje nurodyti standartai. Be to, dalyviai aptarė atvejus, susijusius su RBGS gaminiais, kuriems šiuo metu netaikomas konkretus ES oficialiajame leidinyje nurodytas Europos standartas. Tai svarbu, nes nesant suderintos standartų naudojimo analogijos būdu tvarkos, gali kilti neaiškumų ir RPI, ir ekonominės veiklos vykdytojams.

Procesas

Trijų tarpinių susitikimų metu buvo parengta penkių etapų metodika, kuri vėliau tapo kitų veiklos rezultatų – atvejų tyrimų – pagrindu:

1. Išnagrinėti gaminio ženklinimą ir gamintojo rizikos vertinimą;
2. Apibrėžti gaminio savybes ir riziką;
3. Nustatyti panašias gaminių kategorijas, kurioms taikomi esami standartai;

4. Analizuoti panašioms gaminiams taikomus standartus;
5. Pašalinti nustatytas spragas ir pernelyg griežtą vertinimą.

Be šių penkių etapų, metodikoje taip pat numatytos dvi horizontaliosios veiklos, kurios turi būti taikomos viso proceso metu:

- ▶ konsultacijos su kolegomis, ekspertais ir suinteresuotosiomis šalimis;
- ▶ dokumentacijos ir įrašų tvarkymas.

Rezultatai

Vadovas dėl standartų taikymo analogijos būdu.	Išsamus vadovas, skirtas RPI, kuriame aprašoma esama praktika, uždaviniai ir metodikos, susijusios su gaminių, kuriems šiuo metu netaikomi esami standartai, rizikos vertinimu ir bandymais. Šis dokumentas grindžiamas penkių etapų metodika.
10 atvejų tyrimų rinkinys	10 atvejų tyrimų rinkinys, kuriame remiantis realiais pavyzdžiais iliustruojama vadove aprašyta standartų taikymo analogijos būdu metodika, taikant penkių etapų metodinį požiūrį. 10 gaminių kategorijų: kavos aparatai, gruzdintuvės, mokymosi bokšteliai, gėrimų aparatai, rankiniai vežimėliai, ozono ir (arba) ultravioletinių spindulių valytuvai, higienos gaminiai, belaidžiai įkrovikliai, elektroninės cigaretės ir nuotolinio valdymo prietaisai.
RBGS gaminių, kuriems šiuo metu netaikomas konkretus Europos standartas, sąrašas, nurodytas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje	Gaminių kategorijų, kurioms šiuo metu netaikomi konkretūs ES oficialiajame leidinyje nurodyti Europos standartai, sąrašas, įvardytas kaip prioritetinės sritys, kurias ateityje reikėtų standartizuoti pagal RBGS. Pasirinkti gaminiai buvo nustatyti atsižvelgiant į su jais susijusią riziką ir RPI gautus skundus. Tai: gėrimų aparatai, kūdikių sėdmaišiai ir kūdikių miego padėties reguliavimo priemonės, pagalvėlės kūdikiams, jutiminės sūpynės, kombinuoti vežimėliai, vaikams skirti stalai, sporto ir žaidimų aikštelių įranga (įskaitant lynų sistemas), elastingi dirželiai su kabliukais galuose tvirtinimui („aštuonkojai“), karšto vandens maišeliai, monetos formos baterijos, dekoratyviniai gaminiai arba higienos ar valymo priemonės, kurių išvaizda klaidinančiai primena maistą, vaikams skirta avalynė ir vaikų dėvimi gaminiai.

Pradinis rinkinys naujokams

Kontekstas ir taikymo sritis

Pradinio rinkinio naujokams HV tikslas – nustatyti ir apibendrinti svarbiausią informaciją, reikalingą naujam kolegai, pradedančiam dirbti RPI, ir spręsti įvairias problemas, su kuriomis susiduria RPI naujokai visoje ES.

Veiklos metu dalyviai prisidėjo prie esamos Teisingumo GD sukurtos CASP „SharePoint“ platformos atnaujinimo ir pertvarkymo. Joje talpinama bendra informacija apie rinkos priežiūrą ir visi anksčiau parengti CASP projektų rekomendaciniai dokumentai, skirti tik RPI. Šią veiklą papildė mokomosios medžiagos rengimas, kuri bus integruota į „SharePoint“ platformą.

Procesas

Veikla buvo vykdoma penkiais etapais, pradedant nuo dalyvaujančių RPI poreikių ir lūkesčių nustatymo per parengiamąjį darbą ir susitikimus. Šių sesijų atsiliepimai buvo panaudoti rengiant metodiką ir darbo planą, kuriame buvo numatyta parengti infografikus, diagramas ir

vaizdo įrašus tokiomis temomis, kaip ES projektai, „Safety Gate“ ir konkretiems sektoriams skirti teisės aktai. „SharePoint“ struktūra buvo patikslinta atsižvelgiant į RPI pastabas, o mokymo medžiaga buvo bendrai parengta per grįžtamojo ryšio sesijas internetu ir asmeniškai.

Rezultatai

Rengiant mokymo medžiagą buvo remiamasi svarbiausios informacijos naujokams sąrašu. CASP „SharePoint“ platforma buvo pertvarkyta ir atnaujinta, kad būtų sukurta prieinama ir patogesnė vartotojui sąsaja, dėl kurios ji gali veikti kaip centralizuotas RPI išteklių centras.

Vykdam šią veiklą buvo parengta toliau pateikta mokymo medžiaga.

12 infografikų

Infografikuose svarbiausia informacija pateikiama glaustai, išsamiai ir patogiai. Jie nuosekliai integruojami į konkrečios temos skyrius CASP platformoje „SharePoint“.

16 diagramų

Naujausių tendencijų ir statistinių duomenų, susijusių su „Safety Gate“ pranešimais apie pavojingus gaminius, ir ankstesnių CASP projektų išvadų vaizdinis pateikimas.

Du mokomieji vaizdo įrašai

Viename vaizdo įrašė aiškinama, kodėl rinkos priežiūra atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant vartotojų apsaugą ir gaminių saugą, pateikiama teisės aktų sistemos ir rinkos priežiūros institucijų įgaliojimų apžvalga. Antrajame vaizdo įrašė pateikiami praktiniai nurodymai, kaip sukurti pranešimą „Safety Gate“ sistemoje.

Išvados

Bendros išvados

Iš viso 41 institucija iš 25 ES valstybių narių ir ELPA šalių bendradarbiavo rinkos priežiūros srityje, kad sustiprintų Europos rinkai teikiamų gaminių saugą. Jos:

- ▶ atitinkamose rinkose paėmė 656 pavyzdžius iš 7 skirtingų gaminių kategorijų ir išsiuntė juos patikrinti į ES esančias akredituotas laboratorijas, kurias jos kartu pasirinko;
- ▶ išanalizavo bandymų rezultatus, kartu įvertino bandymų metu atskleistą riziką ir nusprendė, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis dėl reikalavimų neatitinkančių gaminių, kurie, kaip nustatyta, kelia riziką vartotojų sveikatai ir saugai;
- ▶ pateikė **68** pranešimus „Saugos vartuose“;

Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos

Atlikus prioritetų nustatymo procesą prieš pradedant projektą, veiksmingai nustatytos gaminių kategorijos, kurioms Europos rinkoje būtina sustiprinta rinkos priežiūra. **287** iš 656 patikrintų gaminių neatitiko bent vieno iš bandymų planuose nustatytų reikalavimų. Iš jų 102 gaminiai buvo įvertinti kaip keliantys rimtą riziką, 19 – didelę, 18 – vidutinio dydžio ir 56 – mažą riziką.

RPI įgyvendino priemones remdamosi savo rizikos vertinimais. Pranešimai apie **68** gaminius buvo paskelbti „Safety Gate“ sistemoje, siekiant užtikrinti, kad informa-

- ▶ kartu parengė kelis dokumentus, kuriuose nagrinėjami pagrindiniai rinkos priežiūros horizontalieji klausimai.

Per „CASP 2024“ veiklą surinktos įžvalgos gaminių bandymo ir su rinkos priežiūra susijusiais klausimais yra vertingos ne tik RPI, bet ir tiesiogiai aktualios vartotojams bei ekonominės veiklos vykdytojams. Šioje ataskaitoje apžvelgtos visos „CASP 2024“ veiklos ir rezultatai. Išsamesnė informacija pateikiama atskirose veiklų ataskaitose. Visą viešą medžiagą ir ataskaitas galima rasti specialioje CASP svetainėje.

cija būtų dalijamasi su kitomis RPI, vartotojais ir ekonominės veiklos vykdytojais.

Atlikus bendrą gaminių, kurie neatitiko bandymų, rizikos vertinimą, atsirado unikalių praktinių galimybių suderinti RPI veiksmus dėl reikalavimų neatitinkančių gaminių. Šios bendros sesijos ne tik padėjo keistis idėjomis ir gerą patirtimi, bet ir leido dalyviams suderinti savo metodus ir išsklaidyti visas abejones dėl vertinimo procesų. Šis atviras dialogas paskatino gilesnį RPI tarpusavio supratimą ir galiausiai padidino bendrą rinkos priežiūros pastangų veiksmingumą.

Horizontaliosios veiklos

ES ir (arba) ELPA šalių RPI bendradarbiavimas yra labai svarbus sprendžiant įvairius rinkos priežiūros uždavinius. Tarp tokių iššūkių – prisitaikymas prie rinkos pokyčių, dėl kurių atsiranda gaminių, neturinčių taikytinų standartų, spragos taikant standartus analogijos būdu ir naujų darbuotojų integravimas į rinkos priežiūros institucijas.

Be bendrų iššūkių ir gerosios praktikos aptarimo bei suderintų rinkos priežiūros metodų ir priemonių rengimo, horizontalioji veikla taip pat orientuota į institucijų bendradarbiavimo skatinimą. Šios iniciatyvos sudaro sąlygas naudotis turimomis priemonėmis ir ištekliais, padedančiais institucijoms spręsti kylančius iššūkius.

- ▶ **Standartizacijos veikla** buvo sutelkta į išsamios standartų taikymo analogijos būdu metodikos rengimą, kuri buvo pritaikyta 10 skirtingų atvejų tyrimų. Šis parengiamasis darbas padės atlikti rizikos

vertinimus gaminiams, kuriems nėra taikomi Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje nurodyti standartai. Be to, buvo siekiama nustatyti esamas spragas ir prioritetus standartizacijos srityje pagal RBGS.

- ▶ **Pradinio rinkinio naujokams** veikla buvo skirta mokomosios medžiagos naujiems RPI darbuotojams rengimui. Joje buvo pabrėžta struktūrizuota ir nuolatinė pagalba naujiems darbuotojams bei priemonių, galinčių prisitaikyti prie kintančios rinkos priežiūros aplinkos, būtinybė. Tvirto pagrindo suteikimas naujiems darbuotojams yra labai svarbus siekiant užtikrinti tinkamą teisės aktų vykdymo kokybę ir apsaugoti vartotojus nuo pavojingų gaminių bendrojoje rinkoje.

Rekomendacijos

Vartotojams

- ▶ **Patikrinkite gamintojo informaciją** Visada patikrinkite, ar ant gaminio yra aiškūs Europos ekonominėje erdvėje įsikūrusio gamintojo arba importuotojo kontaktiniai duomenys. Taip galėsite pranešti apie bet kokias saugos problemas ar defektus.
- ▶ **Atidžiai laikykitės visų instrukcijų** Prieš naudodami bet kokį gaminį, įsitikinkite, kad perskaitėte ir supratote saugos instrukcijas ir įspėjimus. Tokia informacija turėtų būti jūsų kalba ir yra būtina saugiam naudojimui.
- ▶ **Reguliariai tikrinkite gaminius** Prieš kiekvieną naudojimą patikrinkite gaminį, ar ant jo nėra nusidėvėjimo, pažeidimo požymių, ar nėra mažų nuimamų dalių, kurios gali kelti pavojų užspringti mažiems vaikams. Nustačius bet kokius defektus, gaminį būtina pakeisti arba jo nebenaudoti.
- ▶ **Pirkite iš patikimų šaltinių** Pirkite gaminius iš patikimų mažmenininkų ir prekės ženklų, kad užtikrintumėte saugumą ir atitiktį saugos standartams.
- ▶ **Sekite informaciją apie atšaukiamus gaminius** Reguliariai tikrinkite „Safety Gate“ sistemą, ar nėra atšaukimų ar įspėjimų apie saugą, susijusių su jūsų turimais gaminiais. Jeigu gaminys yra atšaukiamas, nedelsiant nustokite jį naudoti ir vadovaukitės pateiktomis instrukcijomis.
- ▶ **Praneškite apie saugos problemas** Jeigu susiduriate su saugos problemomis ar nelaimingais atsitikimais, susijusiais su gaminiu, apie tai praneškite savo vartotojų apsaugos institucijai per [„Consumer Safety Gateway“](#). Jūsų atsiliepimai padeda gerinti gaminių saugą visiems.

Ekonominės veiklos vykdytojams

- ▶ **Supraskite teisinius įsipareigojimus** Būkite visiškai susipažinę su savo pareigomis pagal taikytinus teisės aktus, įskaitant Bendrąjį gaminių saugos reglamentą (RBGS). Prieš rinkai pateikdami bet kokį gaminį, įsitikinkite, kad jis atitinka reikalavimus.
- ▶ **Pateikite aiškius įspėjimus ir instrukcijas** Užtikrinkite, kad visi gaminiai būtų su išsamiais, patvariais ir lengvai matomais įspėjimais, ženkliniu ir instrukcijomis. Tokia informacija turi būti pateikiama tos šalies, kurioje gaminys parduodamas, valstybine kalba.
- ▶ **Žinokite, kas yra jūsų tiekėjas** Atidžiai įvertinkite ir patikrinkite savo tiekėjų tapatybę, kad būtų užtikrintas atsekamumas defektų atveju. Palaikykite atvirą komunikaciją siekiant sumažinti su tiekėjų pasikeitimu susijusią riziką.
- ▶ **Stebėkite gaminio saugą** Reguliariai tikrinkite, ar gaminiai atitinka saugos standartus, ir aktyviai spęskite keliamos rizikos klausimus. Įgyvendinkite atšaukimų valdymo strategiją, kuri apimtų aiškią komunikaciją su vartotojais apie keliamus pavojus ir kompensavimo procedūras.
- ▶ **Praneškite apie saugos problemas** Nedelsdami informuokite atitinkamas institucijas apie visas žinomas saugos problemas ar nelaimingus atsitikimus, susijusius su jūsų gaminiais, per „Safety Business Gateway“ sistemą. Būtina laiku teikti ataskaitas siekiant užtikrinti vartotojų apsaugą.

EUROPOS KOMISIJA

Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas
Vartotojų reikalų direktoratas
B4 skyrius Gaminių sauga ir skubaus informavimo sistema
EL. paštas: JUST-B4@ec.europa.eu

Europos Komisija neatsako už jokiais pasekmes, kilusias dėl pakartotinio šio leidinio naudojimo.

© Europos Sąjunga, 2025.

Europos Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo politika įgyvendinama remiantis 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimu 2011/833/ES dėl Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).

Jei nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC-BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei nurodoma tinkama nuoroda į šaltinį ir pažymimi visi atlikti pakeitimai.

Norint naudoti arba atgaminti Europos Sąjungai nepriklausančius elementus, gali prireikti prašyti leidimo tiesiai iš atitinkamų teisių turėtojų.

Informaciją apie Europos Sąjungą visomis oficialiomis ES kalbomis galite rasti svetainėje „Europa“:
https://europea.eu/european-union/index_lt

Europos Sąjungos
leidinių biuras

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025
ISBN 978-92-68-26660-1
doi:10.2838/5313981